

Obsah

Úvodní slovo	9
--------------	---

I. HORNÍ LUŽICE V RUKOU ČESKÝCH PANOVNÍKŮ

Nejstarší doklady české vlády nad Budyšínskem a Zhořeleckém (<i>Lenka Bobková</i>)	20
Snahy Přemyslovců o ovládnutí Budyšínska a Zhořelecká	20
Vláda Přemysla Otakara I. a Václava I.	26
Na věčnou paměť	31
Askánské intermezzo	40
Pod vládou Lucemburků (<i>Lenka Bobková</i>)	45
Desetileté úsilí krále Jana o ovládnutí Budyšínska a Zhořelecká	45
Budyšínsko-zhořelecká marka, jedna ze zemí České koruny Karla rV	53
Karlovi dědicové	70
V duchu ideálů křesťanských králů	80
Vláda Zikmunda Lucemburského v neklidných časech husitských válek	97
Na cestě za obnovou České koruny (<i>Lenka Bobková</i>)	107
Interregnum	107
Česká koruna Jiřího z Poděbrad	112
Dva čeští králové	120
Česká koruna opět pod vládou jednoho krále	126
Katolická Horní Lužice	130
<i>Exkurz č. 1: Diecézní uspořádání a český král ve středověku</i> (<i>Jan Zdichynec</i>)	135
Král a stavy. Horní Lužice v letech 1526-1635 (<i>Jan Zdichynec</i>)	144
Komplikované okolnosti nástupu Ferdinanda I. a jeho vláda	151
<i>Exkurz č. 2: Vyostření napětí mezi panovníkem</i> <i>a hornolužickými stavy aneb tzv. Ponfall</i> (<i>Lenka Bobková - Jan Zdichynec</i>)	157
Katolický král versus luteránská reformace	177

<i>Exkurz č. 3: Zřízení budyšínské administratury jako výraz spolupráce českého krále a papežského nuncia</i>	188
Katolický král a „jeho“ kláštery	206
Horní Lužice na přelomu 16. a 17. století: za náboženskou a politickou autonomii	222
Odstoupení Horní Lužice Sasku	232
II. OSOBNÍ PREZENTACE ZEMĚPÁNA	
Holdovací cesty a pobyty českých panovníků v Horní Lužici do roku 1526 (<i>Lenka Bobková</i>)	244
Pobyty českých králů z rodu Lucemburků v Horní Lužici	247
Neklidná léta	260
Návrat k tradici	272
Pobyty českých panovníků v hornolužických městech v raném novověku (1526-1620) (<i>Mlada Holá</i>)	276
Holdovací cesty českých králů do Horní Lužice a jejich slavnostní uvítání v Budyšíně	276
Pobyty českých králů ve Zhořelci a v Žitavě	291
<i>Exkurz č. 4: Pobyty Ferdinanda I. ve Zhořelci a nerealizovaná návštěva Lubáně roku 1538</i>	292
III. KRÁLOVSKÁ SPRÁVA HORNÍ LUŽICE	
Správa Horní Lužice a její nejvyšší královští úředníci ve středověku (<i>Lenka Bobková - Mlada Holá</i>)	306
Počátky zeměpanské správy Budyšínska a Zhořelecká a její vývoj do roku 1319	306
Hornolužičtí zemští hejtmane za vlády Lucemburků	310
Fojtové v bouřlivých časech	330
Královská správa Horní Lužice na přelomu středověku a novověku	340
Zemští úředníci v Horní Lužici v raném novověku (<i>Mlada Holá - Tomáš Velička</i>)	355
Zásahy Ferdinanda I. do správy Horní Lužice	355
Hornolužické fojtvství ve druhé polovině 16. a na počátku 17. století	372
Přechod k výběru zemského hejtmana stavy	379
Budyšínské a zhořelecké hejtmanství	385
IV. PÍSEMNOSTI A KOMUNIKACE	
Kanceláře a písemnosti zeměpanských úředníků (<i>Tomáš Velička</i>)	394
Úřední písemnosti hornolužických fojtů v pozdním středověku	395

Fojtská kancelář a její dokumenty v raném novověku	398
Pisemnosti zemských hejtmanů a jejich kancelář	406
Komunikační síť Zhořelce (<i>Tomáš Velička</i>)	415
Celkové vyhodnocení zhořelecké komunikace	421
<i>Exkurze. 5: Zhořelecké, vratislavské a svídnické poselské síť ve 14. a 15. století</i>	428
<i>Exkurz č. 6: Budyšín 1574-1575</i>	447
Podoby zhořelecké komunikace 1487-1608	455
Zhořelecká komunikace se zeměpanskými úředníky	460

**VIZUÁLNÍ PŘÍTOMNOST NEPŘÍTOMNÉHO.
MÍSTA, PAMÁTKY A SYMBOLICKÉ STOPY
KRÁLOVSKÉ REPREZENTACE**

Místa (<i>Marius Winzeler</i>)	482
Budyšín	482
Zhořelec	486
Žitava	490
<i>Exkurz i. 7: Lubben</i>	494
Pomníky a portréty (<i>Marius Winzeler</i>)	496
Pomník krále Matyáše Korvína v Budyšíně	498
Erbovní reliéf krále Matyáše Korvína ve Zhořelci	502
Pomník Rudolfa II. v Budyšíně	506
Podobizny panovníků na radnicích	509
Obrazy vládců v soukromých interiérech	515
Symboly (<i>Marius Winzeler</i>)	519
Symbolická přítomnost panovníků v architektuře	520
Panovnícká reprezentace v zrcadle umělecké výzdoby	528
Závěr	534
Zusammenfassung	542
Summary	557
Seznam ilustrací	559
Seznam zkratk	570
Seznam použitých pramenů a literatury	572
Rejstřík osobní	618
Rejstřík místní	633